

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

07 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Plămădeală
Ghenadie,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Adjunctul
Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel, prin care solicită casarea sentinței
Tribunalului Militar al Zonei de apărare din Marea Albă a Flotei de Nord din 13
noiembrie 1945, în cauza penală privindu-l pe

Ghinda Dmitrii Xxxxx, născut în xxxxx,
originar din Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

11.04.2022 – 07.06.2022 (instanța de recurs în anulare).

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al
Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Zonei de apărare din Marea Albă a Flotei
de Nord din 13 noiembrie 1945, Ghinda Dmitrii, a fost condamnat în baza art. 58-
10 alin. (2) din Codul penal al RSFSR, la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei
în lagăr de corectare prin muncă, cu interdicții în drepturi pe un termen de 2 ani, cu
confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, inculpatul Ghinda Dmitrii a fost declarat vinovat și
condamnat pentru faptul că, începând cu luna iulie 1945 și până la finele lunii
septembrie 1945, fiind ostaș în rândurile Armatei Roșii în divizia companiei de
construcții nr.632, nemulțumit de politica puterii sovietice, printre camarazii
moldoveni din aceeași unitate: Varnicescu V., Sveatcov L. și Cauș M., sistematic
desfășura activitate antisovietică, îndreptată la discreditarea conducătorilor puterii
sovietice, lăuda modul de trai în România și serviciul militar în armata română,
aducea calomnii condițiilor de viață a populației URSS, s-a expus despre profanarea
unui monument al unui conducător al partidului bolșevic și critica planul stabilit de
lucru al guvernării sovietice, adică a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 58-10
alin. (2) din Codul penal al RSFSR (red.a.1926).

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Ghinda Dmitrii a declarat că, împotriva puterii sovietice el nu a spus nimic rău și nu a criticat conducătorii puterii sovietice. Din anul 1929 până în anul 1931 a făcut serviciul militar în Armata Română, apoi a revenit acasă, unde în gospodăria sa s-a ocupat cu agricultura și comercializa fructe. După instaurarea puterii sovietice în Basarabia, în luna aprilie a anului 1944 a fost mobilizat în rândurile Armatei Roșii. În iulie-august 1945 în perioada serviciului și în timpul liber le-a vorbit camarazilor moldoveni despre cât de bine trăiesc oamenii în România, deoarece acolo se permite să se facă comerț, dar în Rusia sovietică este interzis și că, după demobilizarea din rândurile Armatei Roșii poate că va pleca cu traiul în România.

La fel, a mai concretizat că, au mai fost diverse discuții cu soldații din unitatea militară, însă nu și-a exprimat nemulțumirea lui față de serviciul militar la general în Armata Roșie, dar numai referitor la serviciul militar în divizia companiei de construcții nr. 632, unitate militară din care face parte. A vorbit despre faptul că, norma de lucru stabilită la soldați de către superiori este mare și sunt foarte prost alimentați, iar comandantul îi minte și jignește când ostașii solicită permisiuni de a pleca acasă. Tot odată a specificat că, a făcut serviciul militar în Armata Română, unde soldaților des li se oferea concediu, lucrau puțin și erau bine alimentați. Neagă faptul că, a discreditat viața oamenilor din colhoz care sunt supuși impozitelor mari, or singur nu a lucrat în colhoz și nici nu s-a expus referitor la distrugerea monumentelor liderilor sovietici.

La baza sentinței de condamnare a cet. Ghinda Dmitrii au stat declarațiile martorilor Varnicescu Vasile, Sveatcov Leontii, Cauș Mihail.

3. Adjunctul Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel, în temeiul art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea sentinței, în privința lui Ghinda Dmitrii în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În susținerea argumentelor formulate, Procurorul General Adjunct interimar a invocat că sentința de condamnare în privința inculpatului Ghinda Dmitrii a fost pronunțată fără a ține cont de declarațiile acestuia precum și de declarațiile martorilor audiați în instanța de judecată.

S-a stabilit, că în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată nu au fost prezentate probe care dovedesc caracterul contrarevoluționar al acțiunilor inculpatului Ghinda Dmitrii, deoarece expunerile acestuia indicate supra cât și comparațiile făcute despre serviciul militar în Armata Română și Armata Roșie, referitor la condițiile de trai a populației în perioada guvernării sovietice și pe timpul românilor nu conțineau chemări la lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori la săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevede dispoziția art.58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR (red.a.1926).

De altfel, de către instanța de judecată a fost încălcat un drept fundamental al inculpatului Ghinda Dmitrii și anume cel la apărare, dat fiind faptul că cauza a fost examinată în lipsa unui apărător, participarea căruia era obligatorie.

Reiterând cele expuse, sentința de condamnare emisă în privința inculpatului Ghinda Dmitrii este o încălcare flagrantă a drepturilor și libertăților fundamentale stipulate în Convenție și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, ceea ce conform art.6 pct.44) din Codul de procedură penală reprezintă un viciu fundamental admis în cadrul examinării precedente a cazului, ce în mod direct afectează decizia adoptată.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (3), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General și adjuncții săi în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârile pronunțate, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărârea judecătorească definitivă împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că Ghinda Dmitrii a fost condamnat prin sentința Tribunalului Militar al Zonei de apărare din Marea Albă a Flotei de Nord din 13 noiembrie 1945, în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, pentru activitate contrarevoluționară.

Conform art. 5³ alin. (2) al Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992, recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată prezența în speță a motivelor întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a

lui Ghinda Dmitrii în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel, casează total sentința Tribunalului Militar al Zonei de apărare din Marea Albă a Flotei de Nord din 13 noiembrie 1945, cu încetarea procesului penal în privința lui **Ghinda Dmitrii Xxxxx**, în baza învinuirii pe art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu art. 3 lit. a) a Legii Republicii Moldova nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **07 iunie 2022.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie